

BAGGEREN DOOR VARKENSLAND

Van maart tot juli moet je er gewoon even wegblijven, maar daarna is een wandeling door het Varkensland, tussen het wonderschone Broek in Waterland en Watergang, voor iedereen die houdt van wandelen en de natuur een absolute aanrader.

Tekst en foto's Joop Duijs

Ik moet met de meeste dingen altijd even op gang komen. Dus 's morgens bijvoorbeeld eerst rustig ontbijten met een krantje erbij en bij het wandelen niet gelijk volle bak, maar eerst even rustig inlopen. Of in fietsen natuurlijk. Omdat ik

niet ver bij Watergang vandaan woon, stap ik daarom dit keer op het stalen ros en begin lekker opgewarmd bij Het Schouw, tegenover het pontje naar Landsmeer, de Laarzenpadroute. Via de Broekermeerdijk wandel ik eerst richting Broek in Waterland. Op de Broekervaart, die het Markermeer met het Noord-Hollands Kanaal verbindt, is het druk met fraaie recreatiebootjes. Langs de kant zie ik echter exemplaren die bij het losgooien van de trossen waarschijnlijk gelijk naar de bodem zinken. Zo jammer, want de mooiste scheepjes liggen compleet verwaarloosd in het water weg te rotten.

De Broekervaart kan je met recht een echte woonboten boulevard noemen. Waar ook Duitsers graag gebruik van maken, zie ik aan de vele nummerplaten. Ze huren de boten, terwijl de eigenaars elders vakantie vieren. En wat liggen er fraaie exemplaren tussen! Lekker veilig ook, want de meeste zijn alleen bereikbaar met een privé-trekpontje.

Na zo'n drie kilometer bereik je het Havenrak waar niet alleen richtingbordjes voor de recreatievaart, maar ook de mooiste huizen van Broek in Waterland staan. De N247 deelt het ook bij toeristen populaire dorp in tweeën.

Het oostelijke deel is mooi, maar het westelijke deel rond het Havenrak is een sprookje. Al in de Gouden Eeuw kwamen rijke reders, kapiteins en kooplieden uit Amsterdam naar Broek en als ik zo rondloop, ontkom ik niet aan het idee dat het nog steeds alleen de kapitaalkrachtigen zijn die het zich kunnen permitteren hier te wonen.

De prachtige huizen zijn bijna alle van hout en dat vergt veel en duur onderhoud. Maar alsof er een schilder politie is: alles zit prachtig in de verf. Overigens niet alleen in het karakteristieke Broeker grijs, maar we zien ook blauw, groen en geel geschilderde huizen. Kijk ook eens omhoog naar die prachtige ornamenten. Broek heeft dan ook een beschermd dorpsgezicht, wat niet zal gelden voor het deel waar de lagere school De Havenrakkers is gevestigd. Daarom snel afslaan richting de Sint Nicolaaskerk waar onder andere Neeltje Pater, een steenrijke aandeelhoudster van de VOC ligt er begraven. Toen ze in 1789 stierf liet ze het voor die tijd astronomisch bedrag van 4 miljoen gulden na.

Omdat ze kinderloos was, verviel het kapitaal aan erfgenamen die er tot in de jaren dertig van de vorige eeuw om vochten. De kerk was o.a. een toevluchtsoord tijdens de verschrikkelijke watersnoodramp van 1916, waarbij ook Broek in Waterland niet werd gespaard.

Ruim honderd jaar later is de kerk trouwens in het gelijk gesteld door de rechter in een conflict met de burenen. Omdat er bijna niet meer wordt gekerkt, is het steeds moeilijker de boel financieel rond te breien.

Het kerkbestuur had daarom bedacht op het kerkplein een terras te maken voor wandelaars en fietsers om zo toch wat geld binnen te halen.

Omwonenden stoorden zich echter aan de zo ontstane 'drukte' en spanden een proces aan. Nu het vonnis in het voordeel van de kerk is uitgesproken, kan je hier bij mooi weer dus even lekker de benen strekken.

Als we na de kerk het voormalige Diaconessenhuis zijn gepasseerd, wandel ik een honderdtal meter verderop het Varkensland in. Een uniek natuurreserveaat waar weidevogels in de broedperiode hun kraamkamer hebben. En dat allemaal op iets meer dan een kwartier rijden van het loei-drukke centrum van Amsterdam.

Maar hier geen mens te bekennen! Ook geen weidevogels trouwens, want die zijn al lang weer terug naar het zuiden. Het kan hier behoorlijk drassig worden, maar na de grote droogte van de afgelopen weken duurt het nog wel even voordat je weer laarzen nodig hebt

om over te steken. Onderweg af en toe wat koeien, schapen, paarden en natuurlijk ganzen, die je inmiddels wel onze nieuwe nationale vogel mag noemen. Varkens komen we echter niet tegen. De naam Varkensland is gewoon bij toeval ontstaan, omdat iemand eens had geroepen dat het land zo slecht was dat je er zelfs geen varkens kon houden.

Varkensland, dat oorspronkelijk het Watergangseveld heet, is net als het aan de andere kant van het Noord-Hollands Kanaal gelegen Ilperveld ontstaan door vervening in de 18e eeuw. Men heeft hier turf gestoken, maar omdat het te zout was, brandde het minder goed en ging men over op veeteelt. Omdat alles over het

water en via bootjes moest gebeuren, was deze manier van boeren veel te duur en nu zijn er nog maar een paar boeren die de percelen pachten van eigenaar Staatsbosbeheer.

Koeien kunnen er alleen grazen er in het voorjaar en zomer en de boeren zijn bij het maaien verplicht rekening te houden met de weidevogels. In het deel dat grenst aan IJpendam liggen nog enkele moerasgebieden, die exclusief zijn gereserveerd voor moerasplanten en -dieren.

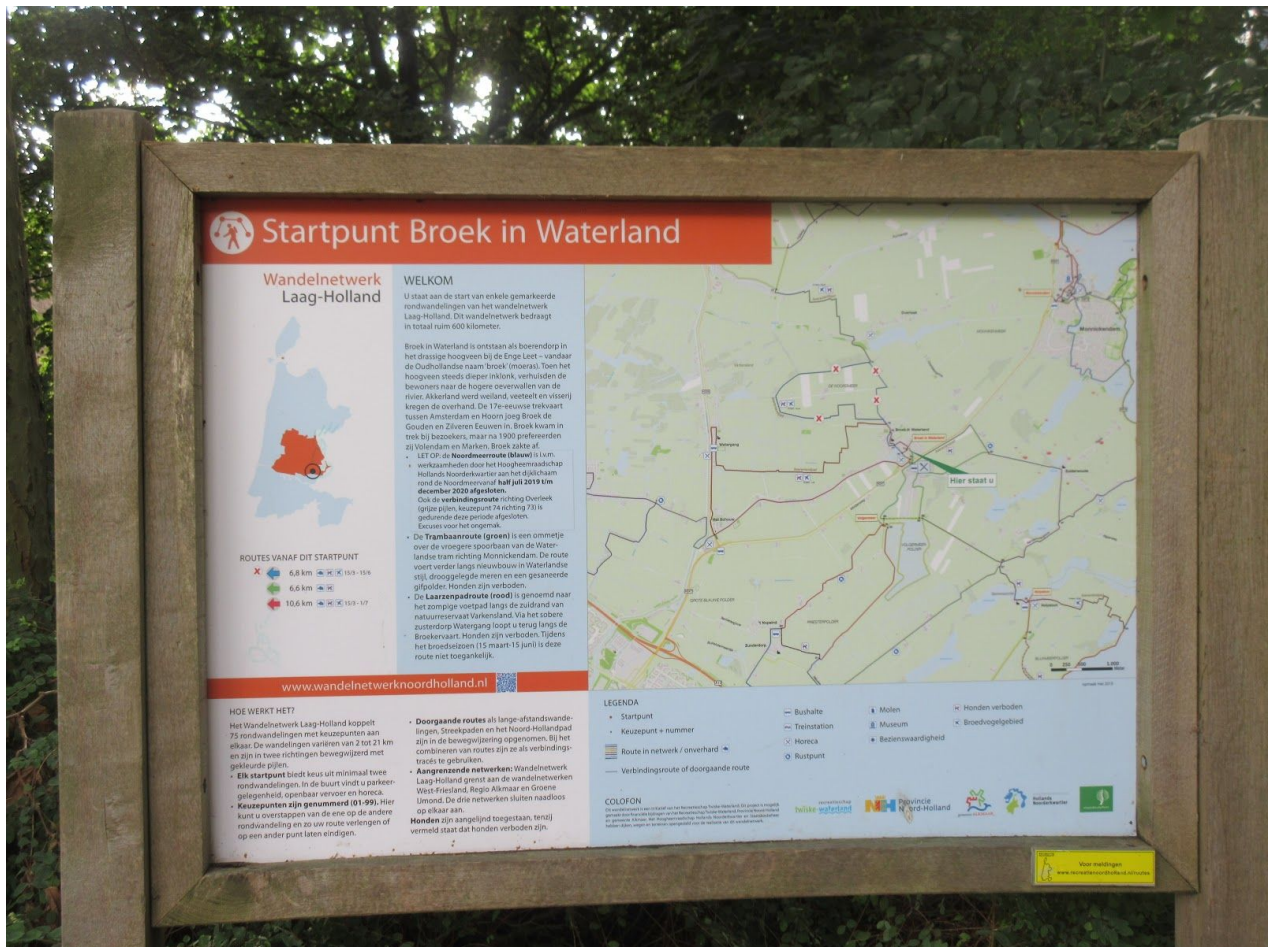

nderweg naar Watergang klim je over hekken die soms ook sloten overbruggen en daar waar je via hoge bruggen de wat bredere sloten oversteekt, vind je wat groene rustgebieden met zitbanken. Je kunt er genieten van prachtige Hollandse luchten en de stilte, slechts verstoord door het geluid van ruisend riet. Het is soms even zoeken, maar als je gewoon de witte palen volgt kom je vanzelf in Watergang.

Daar aangekomen wandelen we verder over de Dorpsstraat langs ditmaal fraaie, veelal zwart of groen geschilderde huizen. Ook in Watergang woonden vele zeelui. Een van hen is Pieter Vroom. Hij groeide op in het weeshuis te Landsmeer. Peter werd tijdens een van zijn zeereizen gevangen genomen en als slaaf verkocht door Marokkaanse zeerovers. Zijn dorpsgenoten konden hem gelukkig vrijkopen en uit dank schonk Vroom een bijzonder 17^e-eeuws scheepje, dat in het gewelf van de kerk hangt.

Via de tegenovergelegen Kerkweg komen ik terug in de drukte. Met het Noordhollandsch Kanaal als gids wandel ik terug naar Het Schouw, waarna ik weer helemaal bij de les de spieren met het fietstochtje terug nog even extra verwen.

10,5 km, 50% onverhard. In natte tijden goede waterdichte schoenen aan. Horeca in Broek in Waterland. Honden verboden.

Start in Moerland, Broek in Waterland, waar je kunt parkeren. Je kunt ook met de bus reizen. Stap uit bij halte Dorp waar je paaltje 79 vindt. Vanaf Moerland start je bij 11 en wandelt via 78-79-1-75-76-77 terug naar 11.

Meer wandelen in Noord-Holland:

www.wandelnetwerknordholland.nl